

De verwarring van de derde levensfase

Hanneke Willemsen

21 november 2012

www.leef-tijd-en-co.nl

hanneke@leef-tijd-en-co.nl

waarover

- Nieuw fenomeen : de derde levensfase
- Geen passend maatschappelijk perspectief jonge ouderen
- Maatschappelijke mythes over 'gepensioneerden'
- Hannah Arendt: *The Human Condition - Vita Activa*
- Nieuwe kijk op (niet meer) (betaald) werken

De derde levensfase

- 1^e: tot 20j: opvoeding en scholing
- 2^e: 20-60/65j: werken en gezinsvorming
- **3^e**: 60/65-75/80j: *geen betaalde arbeid meer en/of zorg voor kinderen in het eigen huishouden*
- 4^e: vanaf ongeveer 75/80j: als handicaps tot zorgafhankelijkheid leiden

Maatschappelijke mythes over 'gepensioneerd zijn'

- Genieten van het vrije leven
- Jong is in, oud is uit
dus jong blijven moet (en kan)

Tegenstrijdige opvattingen over werk/'een baan'

- Werken is ploeteren, is uitputtend en ziekmakend; daarvan moet de mens bevrijd worden
- Werk geeft je een doel, is levens-vervullend en gezond-makend; werk heb je nodig

Hannah Arendt

- Arbeid: onderhoud lijf en leven en dak boven het hoofd; cyclisch
- Werk: iets maken, aan de wereld toevoegen, cultuur; met een doel
- Handelen: betekenisvol spreken en doen, in open dialoog (=politiek), publieke zichtbaarheid verschillen --- ruimte voor vernieuwing; zonder doel/nut

Levenskunst voor 3^e levensfase begin 21^e eeuw

- Levens-loopbaan-sturing
- Zorgen voor... als (waardevol) deel van het leven
- 'Zinvol' actief zijn met anderen
- Jouw waarden zichtbaar maken/mee-delen
- Balans in draagkracht/draaglast
- Meetlat is: 'waarde-vol', niet kosten/baten in geld